

13 — DOČEK

Điha điha četir' noge sve četiri krute. Điha điha mi idemo daleko na puteve.

Na deleke pute! — besnela je Jana — Po ko zna koji put. Smiljka? Savo? Zar je moguće? Ne pamтите ono malo rima koje sam vam zadala? Zna li koliko teksta Jug i ja imamo? Ala je lep ovaj svet, Materinu mazu, Taši taši... A Mirko, osim što vam, u ovoj pesmi izigrava konja kog jašete ko vola, recitovaće dve duge pesme iz Đulića. Pokaži im Mirko.

Nek ustade moje čedo jahko. Sad mu baba misli da je Khaljeviću Mahko. Pa bi sinu da ulije svo svoje junaštvo. A phesuda biće bhza Na njemu je cahstvo!

Bhavo! — naruga se Smiljka.

Bravo nego šta! Nije bitno njegovo R draga. Ugledaj se na trud — potapša Jana srednjeg brata.

E pa drugi nek se trude. Ja da učim đihalicu neću! Samo neke gluposti mi daješ. Ma zašto si ti uopšte ta koja zadaje?

Necu ni ja djihu! — Pobuni se Sava — 'Ocu onu: Docepo se mali bata ocevoga sata.

Ta nemojte kasti. Imate li vi uopšte volju da se, na priredbi, za doček oca, pokažete u najboljem svetlu?! — sneveseli se Jana — Ne želite li da mu duša zatreperi kad nas vidi i čuje svo petoro?

Mene babo voji i bez lecitacije! Nikada me nije telao da ucim napamet! — srdit je najmlađi.

Cela priredba je samo glupa Janina ideja — nervozno će Smiljka. — Umesto tata nama da priređuje poklone iznanađenja, mi se cimamo za njega! Zašto? Što li nas je uopšte napušt'o? Je li mama ružna? Možda kuva loše? Da l' smo mi nevaljali, a Jana naporna? Zašto ode? Hoće l'

te mi kasti?! Znam da sam se razbolela. Od tada ga nema. I ti tražiš spremanje priredbe za tak'og?

Da te nisam čula — prekori je sestra — On je divan čovek! Naš rastanak sa njim je okolnos'. Uskoro ćeš s'vatiti da grešiš. Uostalom mama je priredbu podržala!

Lakše malo sestre! — rastavi ih Jug — Samo vi moš'te oduševit' taju. Mi muški smo katastrofe. Ja nemam ni gram muzikalnosti, Savica još tepa, a ovaj Mahko Khaljević? Idi begaj!

Šta phičaš?

Upišaćeš starog! Samo 'ćere će mu izmamiti suze. Zašto onda sve miniraš Smiljka? Nemaš još ni šest, Jana skoro sedam ko i ja. Poštivaj!

Phoblem sesthe Smiljke je što ne phiznaje da je mladja.

Što da lažem — uzjoguni se pomenuta — kad se jasno sećam. Prva sam se rodila baš ja. Ja! Dobro pamtim sva vaša rođenja.

To biti nece! Veci su od tebe i Jana i Jug. Upicani su u skoju, a ti nici — zaključi Sava.

To i jeste ono što me boli. Nemam pojma kako su me prestigli i kada, ali znam da je na mućke! Kako bi Jana i Jug nego na kvarno? Zašto li sam prestala da rastem? Da li je sa mnom sve kako valja? — zadrhtala je. — Možda sam zaostala? Debil! Zato su me preskočili za upis — prekrila je uplakane oči.

Kaki debil? Gluposti ne zbori — zagrlj je Jug — Nisi upisana. Pa? Nas dvoje upisaše, pa odavno ne videsmo školu. Da l' zato što nema tate da nas vodi? Đavo bi ga znao. I nije bitno da l' si starija il mlađa. Svi te ovde neizmerno volemo.

Ja je prva volem! Sve bi' joj dala — kraj sestre se stvori Jana — Samo nek nauči ono malo stiha. Oću bre da razgalimo starog. Nabubetaj bar najlepší deo: Da me vidiš kako širim ove ruke male. U očima pozdrav nosim. Raduj mi se ćale!

Smiljka nemo gleda braću. Sumnjičavo posmatra dvorište i kuću.

Što li nas je tako surovo napustio? U čemu je smis'o svečanog dočeka? Treba li time ljubav da mu kupimo? Jeste li sigurni i da će doći?

Svi pogledi skrenuše ka Jani.

Sigurna sam.

Lagiš! — razgnevi se Smiljka — Nikada se babo vrnut' neće!

Hoće! Mola doci — rasplakan je Sava.

U phavu je. Kako da budemo siguhni?!

Smiljka je u pravu kod nečega drugog — uozbiljila se Jana — Tajna je u tome što ona i jeste najstarija.

A?! — prebledeše deca.

Rodila se godinu pre Juga, dve i po pre mene, četiri pre Mirka, a čak pet pre Save.

Al' to se ne uklapa čak i da je kheten! — ciknu Mirko a zgazi ga Smiljka.

Sestrice oprosti — zagrli je Jana. — Znam da si me ljuljala na krilu. Učila me s tatom prve reči, a sad slušaš moje zapovesti.

Obe su jude! — iskren je najmanji.

Vreme je za istinu. — ispred braće postavi se Jana — Mama i ja znamo, a Jug nešto sluti. Pre dolaska tate moram sve vam moram kasti. On nas nikad napustio nije!

Kako?!

Mi smo ti što odoše od njega.

Mi?! Pa kućehak i dvohište su ovde. S nama!

Nije ova kuća ta. Ni avlija ista. Napraviše projekciju za nas. Zbog lakšeg oporavka. Napustili smo sve staro i pristigli ovde — odsečna je Jana. Gdeee?!

Zar ti nije čudno Savo što mal' mal' pa do krova skočiš? Tebi Mirko, što već, na sto koraka od kuće, šor završi u belini nekoj? Može l' magla

biti svaki dan? Neredovni nam i noć i dan. U smrti se nalazimo braćo! — polete Jana iznad njih — Svo petoro plus majčicu ubi tifus kleti. Smiljka živela je kraće od Juga i mene, a ovde su rast i vreme krajnje problematični. Da li vam se sad uklapa sve?

Zato ovde nema škole — Jug poveže konce.

Vodič, što odavde nadgleda nam starog, rekao je skoro mami da on neće dugo. Pesme koje spremamo su njegove. Napisao ih je iz ljubavi. Nama. Svečan doček će mu okrepiti dušu, a i nas zalečiti šoka. Moći ćemo da krenemo dalje. Napustimo obličja dece i radimo ovde nešto korisno.

Jano — spustila je sestru do tla Smiljka — Ponovi mi one stihe. Želim da ih uvežbam bez greške.

Od prve sekunde smrti, otac začu glase. Krenuo je ka njima. Kroz tunel. U oblak. Bez greške su izrečeni: Ćiha Ćiha, Materina Maza... Sava nije tepao. U Mirka se čulo čak i R. U pesmi „Taši rode pa rode, kurjak bere jagode”, Jug se uobličio u vuka pe uzbere „jagodicu” Janu, al’ kad dođe red na Smiljku, očev duh bi previše blizu.

Aj vi noći niste noći već anđela krila. Gde bi noćca tako divna, tako brza bila. Da me vidiš kako širim ove ruke male. U očima pozdrav nosim... U... U očima pozdrav nosim...

Raduj mi se ćale — šaputahu joj.

Raduj mi se... Raduj — zanemela je pri pogledu na raširene ruke onog, što dolebdeo je tako blizu da mu je i ceo osmeh videla. — Raduj... ra... ra... raduj mi se... — polete ka ocu Smiljka.

Stihovi seko. Stihovi! — podsećaju braća.

Ra... duj... duj... Ta maaaante!